

DEPARTEMENT ZORG

Zorginspectie
T 02 553 34 34
contact.zorginspectie@vlaanderen.be
www.zorginspectie.be

INSPECTIERAPPORT: KINDEROPVANG VOOR BABY'S EN PEUTERS - GROEPSOPVANG SAMENWERKING

INRICHTENDE MACHT

Naam	Gemeente Destelbergen
Type entiteit	Rechtspersoon
Rechtsvorm	GEMEENTE
Ondernemingsnummer	0207450633
Adres	Dendermondesteenweg 430, 9070 Destelbergen

INSPECTIEPUNT

Naam	Villa Rikki-de kleine konijntjes-Joke en Madina
HCO-nummer	910025105
Adres	Burgstraat 52, 9070 Destelbergen

INSPECTIE

Datum laatste vaststelling	25/03/2024
Verslagnummer	ZI-2024-00943

INSPECTIEBEZOEKEN

Villa Rikki-de kleine konijntjes-Joke en Madina
Onaangekondigde inspectie op 22/03/2024 (09:15-10:50)
Onaangekondigde inspectie op 25/03/2024 (09:00-09:15)

LOCATIEKENMERKEN

Capaciteit opvanglocatie 18

SITUERING VAN HET INSPECTIEBEZOEK

Zorginspectie bracht het inspectiebezoek om de werking op te volgen.

OVER DE OPDRACHT EN WERKING VAN ZORGINSPECTIE

Waarom toezicht?

Jonge kinderen zijn kwetsbaar. Aangezien de kwaliteit van de kinderopvang in de eerste jaren van een kind een grote invloed heeft op zijn latere ontwikkeling, is het aanbieden van een kwalitatieve kinderopvang erg belangrijk. Daarom legt de Vlaamse overheid specifieke voorwaarden op aan alle organisatoren die kinderopvang voor baby's en peuters aanbieden. Het is de opdracht van Zorginspectie en het agentschap Opgroeien om toe te zien op de realisatie van deze voorwaarden, meer bepaald de vergunningsvoorwaarden en subsidiëeringsvoorwaarden. Meer informatie over deze voorwaarden vindt u op de website van Opgroeien.

Hoe inspecteert Zorginspectie?

Elke inspectie is een momentopname. Tijdens een inspectie observeert de inspecteur de werking, bevraagt hij medewerkers en verantwoordelijken, kijkt hij documenten in en inspecteert hij opvanglokalen en uitrusting. De inspecteur bespreekt zowel de positieve als de negatieve vaststellingen en geeft medewerkers de kans om de vaststellingen toe te lichten, te nuanceren of verder uit te leggen.

Een inspectie gebeurt steeds aan de hand van vastgelegde afspraken. Zo kan de inspecteur beoordelen of de organisatie aan de regelgeving en kwaliteitseisen voldoet. De inspecties gebeuren in principe onaangekondigd, op gelijk welk moment van de dag. Tijdens het inspectiebezoek probeert de inspecteur de werking van de kinderopvang zo weinig mogelijk te verstoren. Voor de organisatie van dit toezicht werkt Zorginspectie volgens de voorwaarden van het Toezichtsdecreet.

Wat na het inspectiebezoek?

Na het inspectiebezoek maakt Zorginspectie het inspectieverslag op en bezorgt dit aan de organisator en het agentschap Opgroeien. In dit inspectieverslag leest u de vaststellingen van het inspectiebezoek en of de kinderopvanglocatie al dan niet voldoet aan de geïnspecteerde voorwaarden. Hier stopt de opdracht van Zorginspectie en neemt Opgroeien over.

Opgroeien beheert het hele dossier van een vergunde opvanglocatie. Het agentschap volgt de vaststellingen van Zorginspectie verder op en beslist over de mogelijke gevolgen voor de opvanglocatie. Op basis van alle informatie waarover Opgroeien op dat moment beschikt - dit kan meer zijn dan enkel de vaststellingen van Zorginspectie - beslist het agentschap of ze verdere stappen zet en het toezicht verscherpt. Als dat het geval is, start Opgroeien een handhavingstraject op. Dat traject kan een impact hebben op de vergunning van de kinderopvanglocatie. Op de website van Opgroeien kan je via de kinderopvangzoeker de opvolgingsstatus van het inspectiebezoek nagaan en informatie over een eventuele handhavingmaatregel raadplegen.

OVER DIT INSPECTIERAPPORT

Het inspectierapport is een beknopte versie van het inspectieverslag en bevat alle relevante informatie, maar zonder privacygevoelige beschrijvingen. Omdat een inspectierapport een weergave is van een momentopname, moedigt Zorginspectie gezinnen aan om in gesprek te gaan met de vertegenwoordigers van de kinderopvanglocatie. Op het moment dat u dit inspectierapport leest, kan er in de praktijk van de kinderopvanglocatie al veel veranderd of aangepakt zijn. Het is belangrijk een inspectie te zien als een leermoment, waarbij de organisator na een inspectiebezoek de minpunten aanpakt en de goede punten verderzet. Wil u toch het inspectieverslag lezen, dan kan u dit opvragen via de website van Zorginspectie. Let op: alle privacygevoelige informatie wordt onleesbaar gemaakt.

Toezicht op de pedagogische kwaliteit via het monitoringsinstrument MeMoQ

Zorginspectie volgt de pedagogische kwaliteit in de kinderopvang op. Dit gebeurt onder andere met het monitoringsinstrument MeMoQ, een wetenschappelijk instrument dat speciaal werd ontwikkeld om de pedagogische kwaliteit te meten. Meer informatie over MeMoQ vindt u op de website van Opgroeien. Als het monitoringsinstrument MeMoQ werd afgenomen tijdens de inspectie, dan vindt u in het inspectierapport per dimensie een score terug, samen met informatie over wat deze score precies betekent.

Toezicht op de overige vergunnings- en subsidiëringsvoorwaarden

Tijdens een inspectiebezoek worden een aantal vergunnings- en subsidiëringsvoorwaarden geïnspecteerd. In het inspectierapport vindt u per thema de geïnspecteerde voorwaarden en inspectieresultaten terug. In de beschrijving gaat de aandacht naar de impact op de kinderen en de werking.

Het advies op het einde van het inspectierapport is een signaal van Zorginspectie aan Opgroeien en de organisator

Omdat een goede kwaliteit in de kinderopvanglocatie zo belangrijk is voor de opgevangen kinderen, formuleert Zorginspectie op basis van alle vaststellingen van het inspectiebezoek een advies aan het agentschap Opgroeien. Dit advies is tevens een signaal aan de organisator over de globale werking van de kinderopvanglocatie. Zo formuleert Zorginspectie geen advies handhaving wanneer ze erop vertrouwt dat de organisator de zaken aanpakt waar nog verder op kan worden ingezet. Wanneer er veel zaken zijn die door de organisator moeten worden aangepakt, dan kan Zorginspectie via een 'advies handhaving' Opgroeien aanbevelen om de kinderopvang op te volgen. Wanneer het de eerste keer is dat de kinderopvang zo'n advies krijgt, spreekt Zorginspectie van 'opstart van de handhaving'. Als er bij een volgend bezoek blijkt dat er nog steeds veel zaken zijn die door de organisator moeten worden aangepakt, dan spreken we over een 'verderzetting van de handhaving'. Het agentschap Opgroeien beslist of ze het advies van Zorginspectie volgt en maatregelen oplegt aan een opvanglocatie om de regels en voorwaarden te doen naleven in het belang van de kinderen. Handhaving omvat alle activiteiten of tussenkomsten die Opgroeien doet ten opzichte van de organisator van de kinderopvang en die gericht zijn op het laten voldoen aan de eisen die aan het werken met een vergunning kinderopvang worden gesteld. Zo kan Opgroeien bijvoorbeeld vragen dat de organisator een plan van aanpak opstelt om de vastgestelde inbreuken weg te werken of kan ze bijvoorbeeld de vergunning schorsen. Op de website van Opgroeien kan je via de kinderopvangzoeker de opvolgingsstatus van het inspectiebezoek nagaan en informatie over een eventuele handhavingsmaatregel raadplegen.

Toezicht op de overige vergunnings- en subsidiëringsvoorwaarden

OMGANG MET KINDEREN

De cluster 'omgang met kinderen' verzamelt de vergunningsvoorwaarden die betrekking hebben op pedagogische aspecten in de opvanglocatie.

Voor volgende aspecten van de regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Buitenspel en buitenspelmogelijkheid

Het is belangrijk voor hun ontwikkeling dat kinderen de kans krijgen om buiten te spelen. Buitenspel is namelijk anders dan binnenspel: andere vaardigheden, grovere snellere bewegingen, nieuwe inzichten en andere uitdagingen. Dit geldt ook voor baby's voor wie het ervaren van wind, gras, regen, ... leerervaringen zijn. Daarom beschikt elke kinderopvanglocatie over voldoende, vlot en veilig bereikbare buitenspelmogelijkheid die afgestemd is op het aantal vergunde kinderopvangplaatsen en op de leeftijd van de kinderen. Bij buitenspel verruimen kinderen hun exploratiemogelijkheden en ontwikkelen ze een andere motoriek waardoor hun spieren vollediger en krachtiger worden. Ook licht en zuurstof zijn belangrijk voor de gezondheid.

Voor volgende aspecten van de geïnspecteerde regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **niet aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Welbevinden

Een systematische screening van het welbevinden van de kinderen is belangrijk om tijdig signalen van de kinderen te kunnen oppikken en er mee aan de slag te gaan, met als doel het welbevinden van de kinderen te bevorderen. Een hoog welbevinden van de kinderen in de opvang is belangrijk in functie van de ontplooiing en persoonsvorming van de kinderen.

Het welbevinden van kinderen focust op de mate waarin kinderen genieten, spontaan en zichzelf zijn, ontspannen zijn, zich open opstellen, levenslust uitstralen, zelfvertrouwen hebben, weerbaar en assertief zijn en in contact zijn met hun gevoelens.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de systematische screening en bevordering van het welbevinden in de opvang niet garandeert dat elk kind aan bod komt.

Betrokkenheid

Een systematische screening van de betrokkenheid van de kinderen is belangrijk om tijdig signalen van de kinderen te kunnen oppikken en er mee aan de slag te gaan, met als doel de betrokkenheid van de kinderen te bevorderen. Een hoge betrokkenheid van de kinderen in de opvang is belangrijk in functie van de ontplooiing en persoonsvorming van de kinderen.

De betrokkenheid van kinderen focust op de mate waarin kinderen geconcentreerd en tijdvergeten bezig zijn, gemotiveerd bezig zijn, een open houding hebben voor wat de omgeving te bieden heeft, intens mentaal

actief zijn, exploratiedrang hebben en zich bewegen aan de grens van de eigen mogelijkheden.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de systematische screening en bevordering van de betrokkenheid van de kinderen in de opvang niet garandeert dat elk kind aan bod komt.

OMGANG MET GEZINNEN

De cluster 'omgang met gezinnen' verzamelt de vergunningsvoorwaarden die betrekking hebben op ouderparticipatie in de opvanglocatie.

Voor volgende aspecten van de regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Individueel overleg gezinnen

In een kwaliteitsvolle opvang besteedt de opvang veel aandacht aan een goede individuele dialoog met gezinnen. Betrokkenheid en participatie van de gezinnen is belangrijk voor het welbevinden en de gezondheid van het kind. Regelmatig overleg over de pedagogische aanpak en omgang met het kind leiden tot een goede afstemming tussen de ouders en de opvang, en tot eenzelfde aanpak. Ook een goede communicatie over de werking van de opvang draagt bij tot het vertrouwen van ouders in hun opvang en een goede verstandhouding.

Voor volgende aspecten van de geïnspecteerde regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **niet aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Inlichtingenfiche

Actuele, volledig ingevulde en makkelijk te raadplegen inlichtingenfiches zijn belangrijk om ervoor te zorgen dat de opvanglocatie op elk moment over de nodige gegevens beschikt om de aanpak af te stemmen op de kinderen (bijvoorbeeld bij allergieën) en om de juiste personen te kunnen contacteren bij een crisisinterventie (bijvoorbeeld arts, ouders, ...).

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat op de nagekeken inlichtingenfiches incidenteel de personen die het kind mogen ophalen, ontbreken.
- Zorginspectie stelt vast dat de organisator niet voor elk opgevangen kind over een inlichtingenfiche beschikt.
- Zorginspectie stelt vast dat de organisator niet over actuele inlichtingenfiches beschikt.
- Zorginspectie stelt vast dat op de nagekeken inlichtingenfiches incidenteel bereikbaarheidsgegevens van de arts ontbreken.
- Zorginspectie stelt vast dat op de nagekeken inlichtingenfiches incidenteel de specifieke aandachtspunten van het kind ontbreken.

RISICOBEHEERSING

De cluster 'risicobeheersing' verzamelt de vergunningsvoorwaarden die betrekking hebben op veiligheids- en gezondheidsaspecten in de opvanglocatie.

Voor volgende aspecten van de regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Veilig slapen

Rustig en veilig kunnen slapen is een belangrijke voorwaarde voor gezond opgroeien. Tijdens het rusten verwerkt een kind wat het allemaal heeft gezien, gehoord, bewogen en gevoeld. Door te rusten kan een kind zijn energie terug opladen en wordt het immuunsysteem versterkt.

Elk aanwezig kind moet in een veilig bed kunnen slapen en dit volgens eigen behoefte. Het is ook belangrijk om het bed veilig te gebruiken en aan te passen aan de motorische ontwikkeling van het kind om ongevallen in de slaapomgeving te voorkomen. Een veilig kinderbed en bedmateriaal zorgen ervoor dat de risico's op ongevallen en wiegendood beperkt worden.

Uit onderzoek blijkt dat een veilige slaaphouding en een veilige slaapomgeving ongelukken tijdens de slaap van baby's tot 12 maanden kunnen helpen voorkomen. De organisator moet ervoor zorgen dat een kind jonger dan 1 jaar op de rug te slapen wordt gelegd en geen kussens of dekbed in bed krijgt.

In de kinderopvanglocatie moet er een goed evenwicht zijn tussen de omgevingstemperatuur, het bedmateriaal en de kleding van de kinderen. Tenslotte moeten de bedden zo geplaatst worden dat er vrije circulatie mogelijk is aan minstens één lange kant van het bed, om veilig en ergonomisch te kunnen werken.

Voor volgende aspecten van de geïnspecteerde regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **niet aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Risicoanalyse

Een risicoanalyse is een schriftelijk verslag waarbij de organisator de risico's in de kinderopvanglocatie analyseert, en daarbij de nodige maatregelen neemt om de risico's zoveel mogelijk te beperken en onverantwoorde risico's uit te sluiten. De risicoanalyse is een belangrijk middel om te komen tot een veilige en gezonde omgeving en is een voortdurende opdracht. Een goede risicoanalyse brengt minimaal de regelgevende elementen in beeld. Zorgen voor een gezonde en veilige omgeving voor de kinderen is geen taak van slechts één persoon, maar een gedeelde opdracht waarbij iedereen, die in de kinderopvanglocatie werkt of leeft, bij de risicoanalyse betrokken wordt. Enkel in een veilige en gezonde omgeving kunnen kinderen voluit spelen, kunnen ze hun grenzen verleggen en krijgen ze maximale kansen om zich te ontwikkelen.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de opgestelde risicoanalyse niet bijdraagt tot een veilige en gezonde omgeving in de kinderopvanglocatie.

Toezicht

Voor het garanderen van de veiligheid van de kinderen is het belangrijk dat er op ieder moment voldoende actief visueel en auditief toezicht is op de kinderen, ook tijdens de slaapsituatie. Het toezicht is een dynamisch gegeven en moet worden aangepast aan het opvanggebeuren en aan de aanwezige kinderen. Het toezicht speelt ook een belangrijke rol in het kunnen inspelen op de noden en behoeften van de kinderen.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de organisator in de risicoanalyse geen of onvoldoende rekening houdt met het element: een permanente begeleiding van de kinderen en een actief, auditief en visueel toezicht, ook tijdens de slaapsituatie.

Draagkracht bij medewerkers

In het belang van het bewaken van de fysieke en psychische integriteit van ieder kind in de opvang, is het belangrijk dat de organisator rekening houdt met de draagkracht van elke medewerker in de kinderopvanglocatie. Het bewaken en realiseren van een goede draagkracht draagt bij tot een veilige, gezonde en kwaliteitsvolle opvang voor elk kind.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de organisator in de risicoanalyse geen of onvoldoende rekening houdt met de draagkracht van medewerkers.

Ventilatie

De kwaliteit van het binnenmilieu is belangrijk voor de gezondheid. Daarom worden de leef- en rustruimtes van de kinderopvanglocatie voldoende geventileerd. Als de lucht niet voldoende ververs wordt, dan stapelen vocht en schadelijke stoffen zich op in de binnenlucht. Dat kan gezondheidsproblemen geven, irritatie van de ogen en luchtwegen, hoofdpijn, allergie, astma, ... Kinderen zijn hiervoor zeer kwetsbaar. Te veel vocht door onvoldoende ventilatie kan leiden tot schimmelgroei, wat op zijn beurt ook gezondheidsproblemen veroorzaakt.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de organisator niet zorgt voor voldoende ventilatie van de leefruimte waardoor de luchtkwaliteit onvoldoende is.
- Zorginspectie stelt vast dat de organisator niet zorgt voor voldoende ventilatie van de rustruimte waardoor de luchtkwaliteit onvoldoende is.

BEHEER OPVANGLOCATIE

De cluster 'beheer opvanglocatie' verzamelt de vergunningsvoorwaarden die betrekking hebben op de organisatie van de opvanglocatie.

Voor volgende aspecten van de regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Aanwezigheid kinderen

Elke kinderopvanglocatie heeft een vergunning waarop het maximum toegelaten aantal gelijktijdig aanwezige kinderen wordt vermeld. Deze vergunde capaciteit wordt onder andere bepaald op basis van de beschikbare infrastructuur. Deze vergunde capaciteit geeft de medewerkers voldoende ruimte om kwaliteitsvol te werken en biedt de kinderen voldoende ontwikkelingskansen. Een correcte aanwezigheidsregistratie waarop de aankomst- en vertrektijden van alle aanwezige kinderen nauwkeurig worden bijgehouden is belangrijk zodat het op ieder moment duidelijk is welke kinderen aanwezig zijn in de opvanglocatie, bv. in functie van mogelijke evacuatie. Ook voor het opmaken van een correcte facturatie en het aantonen van de bezetting is het belangrijk dat de aanwezigheidsregistratie nauwgezet wordt bijgehouden en bewaard.

Aanwezigheid kinderbegeleiders

Het is belangrijk dat een organisator op ieder moment beschikt over een planning van de in te zetten kinderbegeleiders en over een correct overzicht van de ingezette kinderbegeleiders beschikt. Zo kan de organisator opvolgen dat er in de opvanglocatie steeds voldoende kinderbegeleiders aanwezig zijn in verhouding tot het aantal aanwezige kinderen, en is traceerbaar wie wanneer verantwoordelijk is/was voor de opgevangen kinderen op een bepaald moment.

Internationaal onderzoek wijst uit dat het aantal aanwezige kinderen per kinderbegeleider sterk bepalend is voor de kwaliteit van de opvang. Het aantal kinderen per kinderbegeleider heeft een grote invloed op het toezicht op de kinderen, de veiligheid van de opvangomgeving, de draagkracht van de kinderbegeleider(s) en de mate waarop ingespeeld kan worden op signalen en behoeften van kinderen. Regelgevend is een maximum aantal kinderen per kinderbegeleider vastgelegd.

- Als een kinderbegeleider alleen aanwezig is in de opvanglocatie, dan mogen er maximum 8 kinderen zijn.
- Als er minstens twee kinderbegeleiders aanwezig zijn in de opvanglocatie, dan mogen er per kinderbegeleider maximum 9 kinderen aanwezig zijn in de opvanglocatie.
- Op het moment dat de kinderen rusten en op voorwaarde dat er minstens twee kinderbegeleiders zijn, dan mogen er in de opvanglocatie gedurende maximum twee aaneensluitende uren maximum 14 kinderen per kinderbegeleider in de opvanglocatie zijn.

Als de kinderopvanglocatie meer dan 1 leefgroep heeft, dan wordt de berekening van het vereiste aantal kinderbegeleiders altijd gemaakt voor de hele opvanglocatie, nooit per leefgroep.

Medewerkers worden pas meegerekend als kinderbegeleider wanneer ze voldoen aan de voorwaarden.

Voor volgende aspecten van de geïnspecteerde regelgeving **voldeed** de kinderopvanglocatie tijdens het inspectiebezoek **niet aan alle geïnspecteerde voorwaarden**:

Verantwoordelijke

Om de kwaliteit, de veiligheid en de gezondheid in de opvang voor elk kind op ieder moment voldoende te garanderen, is het belangrijk dat elke kinderopvanglocatie een verantwoordelijke heeft met de juiste kwalificaties en competenties, die de werking aanstuurt, opvolgt en bijstuurt waar nodig. De

verantwoordelijke wordt gemeld bij Opgroeien en is ook makkelijk beschikbaar voor zowel de gezinnen, de kinderbegeleiders als Opgroeien en Zorginspectie.

De vastgestelde inbreuk heeft betrekking op volgende deelaspect(en):

- Zorginspectie stelt vast dat de organisator een wijziging van de verantwoordelijke niet onmiddellijk elektronisch of met de post aan Opgroeien meldt.

ADVIES

Dit advies is een inschatting van Zorginspectie, gebaseerd op de vaststellingen van het inspectiebezoek, en is bedoeld als signaal aan Opgroeien en de organisator.

Opgroeien beslist of er in het belang van de kinderen al dan niet verdere stappen gezet worden naar de vergunning zoals bijvoorbeeld het aanscherpen van het toezicht op de opvanglocatie, het opvragen van een 'plan van aanpak' of het opleggen van dwingende maatregelen aan een opvanglocatie om zo de regels en voorwaarden te 'doen naleven' (=handhaving).

Zorginspectie spreekt van:

- *geen advies handhaving wanneer ze op basis van de vaststellingen van oordeel is dat er geen verdere stappen moeten gezet worden in de handhaving behalve de verwachting dat de organisator de eventuele inbreuken wegwerkt;*
- *'opstart van de handhaving' wanneer het een eerste keer is dat Zorginspectie adviseert dat Opgroeien verdere stappen zet zodat de organisator de vergunningsvoorwaarden naleeft;*
- *'verderzetting van de handhaving' als er bij een volgend bezoek geen verbetering is ten opzichte van de vorige inspectie en Zorginspectie opnieuw adviseert dat Opgroeien verdere stappen zet zodat de organisator de vergunningsvoorwaarden naleeft.*

Op basis van de vaststellingen gedaan tijdens dit inspectiebezoek, formuleert Zorginspectie geen advies handhaving.